

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. rugsėjo 14 d.
(OR. en)

12167/18

COAFR 216
MAMA 144
DEVGEN 140
ACP 72
COMER 83
EDUC 321
ECOFIN 825
FIN 668
ENER 303
MIGR 124
RELEX 747
CFSP/PESC 825

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. rugsėjo 14 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2018) 643 final
Dalykas:	KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS VADOVŲ TARYBAI IR TARYBAI. Komunikatas „Naujas Afrikos ir Europos tvarių investicijų ir darbo vietų kūrimo aljansas. Investicijų ir darbo vietų partnerystės pakylėjimas į naują lygmenį“

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2018) 643 final.

Pridedama: COM(2018) 643 final

Briuselis, 2018 09 12
COM(2018) 643 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS VADOVŲ
TARYBAI IR TARYBAI**

**Komunikatas „Naujas Afrikos ir Europos tvarių investicijų ir darbo vietų kūrimo
aljansas. Investicijų ir darbo vietų partnerystės pakylėjimas į naują lygmenį“**

Komunikatas „Naujas Afrikos ir Europos tvarių investicijų ir darbo vietų kūrimo aljansas. Investicijų ir darbo vietų partnerystės pakylėjimas į naują lygmenį“

Sparčiai kintančioje pasaulinėje arenoje Europai ir Afrikai yra itin naudinga sustiprinti ekonominius ir politinius ryšius. Šiame dokumente išdėstytos pagrindinės veiksmų kryptys ES ir Afrikos partnerių ekonominei darbotvarkei stiprinti. Juo siekiama skatinti gerokai padidinti privačias tiek afrikiečių, tiek europiečių investicijas, skatinti prekybą, sukurti daugiau darbo vietų ir prisidėti prie tvaraus ir integracinio vystymosi, propaguojant modernių ir tvarių technologijų standartus, aplinkos ir darbo apsaugą bei atsakingą įmonių elgesį. Juo sukuriamas Europos Sąjungos ir Afrikos Sąjungos partnerystės **tvarių investicijų ir darbo vietų aljansas**.

Šis aljansas yra daugiau nei finansinis planas. Jis parodo, kad mūsų, kaip partnerių, darbo pobūdis radikaliai keičiasi – daugiausia dėmesio skiriama Afrikos ekonominiam potencialui ir privačiojo sektoriaus mobilizavimui. Aljansu siekiama skatinti privačias investicijas ir ieškoti didžiulių galimybių, kurios būtų naudingos tiek Afrikos, tiek Europos šalių ekonomikai, ypatingą dėmesį skiriant jaunimo darbo vietoms ir prisitaikant prie Afrikos demografinių tendencijų. Tai yra ekonominė strategija, kurioje išnaudojami atitinkami Europos ir Afrikos privalumai, o Išorės investicijų plano (IIP)¹ siekiai pakeliami į naują lygmenį. Konkrečiais veiksmais grindžiamas aljansas per ateinančius 5 metus padės sukurti 10 mln. darbo vietų Afrikoje.

Šis aljansas nėra savarankiška iniciatyva. Tai yra platesnio pobūdžio ES ir Afrikos santykių ir Europą bei Afriką vienijančių strateginių programų, kaip antai Jungtinių Tautų darbotvarkės iki 2030 m. ir jos 17 darnaus vystymosi tikslų, dalis, galinti tapti pagrindine abiejų žemynų vizija, kuri taip pat įtraukta į atitinkamas Afrikos Sąjungos (Afrikos Sąjungos darbotvarkė iki 2063 m.) ir ES (Visuotinė strategija², Europos konsensusas dėl vystymosi³) politikos programas. Tai yra pagrindinis elementas, padedantis įvykdyti sutartus Afrikos Sąjungos ir Europos Sąjungos Abidžano aukščiausiojo lygio susitikimo deklaracijos įsipareigojimus, taip pat sukurti tvirtą Afrikos ramstį po Kotonu susitarimo ir plėtoti partnerystės ryšius Šiaurės Afrikoje pagal Europos kaimynystės politiką. Aljanso esmė – partnerystės, dialogo ir politinės atsakomybės principų laikymasis. Tam, kad būtų išnaudotos visos aljanso galimybės, reikėtų sutelkti ES ir valstybių narių veiksmus ir priemones ir juos suderinti su Afrika.

Ši nuosekli ekonomikos strategija grindžiama 2018 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadomis, kuriose raginama sukurti „naują sistemą, kuria būtų sudaromos galimybės gerokai padidinti privačias tiek afrikiečių, tiek europiečių investicijas“, taip pat Europos Komisijos pasiūlymais dėl kitos daugiametės finansinės programos ir ES ir Afrikos Sąjungos komisijų susitikimų rezultatais. Joje atsižvelgta į 2018 m. kovo 21 d. Kigalyje priimtus

¹ Europos investicijų, skirtų darbo vietoms kurti ir ekonomikos augimui užtikrinti, didinimas. Antrasis Europos strateginių investicijų fondo etapas ir naujasis Europos išorės investicijų planas, COM(2016) 581.

² [Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija](#), 2017 m.

³ Naujasis Europos konsensusas dėl vystymosi „Mūsų pasaulis, mūsų orumas, mūsų ateitis“, OL C 210, 2017 6 30.

svarbius 10-ojo neeilinio Afrikos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikimo sprendimus ir į 2018 m. birželio 19 d. Mesebergo deklaracijos tekstą⁴; ja ketinama prisidėti prie 2019 m. Prancūzijos G 7 pirmininkavimo darbotvarkės.

Siekiant kartu spręsti judumo ir migracijos klausimus, būtina su Afrikos partneriais ryžtingai sutelkti dėmesį į investicijas ir darbo vietų kūrimą, skatinti koordinuotą kilmės, tranzito ir kelionės tikslo šalių dalyvavimą ir laikytis solidarumo, partnerystės, atskaitomybės ir atsakomybės pasidalijimo principų. Be to, geresnis bendras migracijos ir judumo valdymas padeda užtikrinti bendrą stabilumą, o tai sudaro palankias sąlygas tvarioms investicijoms. Aljansas yra esminė strategijos dalis, kurioje nuosekliai ir subalansuotai suderinti skirtingi mūsų bendro požiūrio į migraciją elementai: bendra atsakomybė siekiant šalinti pagrindines neteisėtos migracijos ir priverstinio perkėlimo priežastis, veiksmingai valdyti sienas, kovoti su neteisėtu migrantų gabenimu ir prekyba žmonėmis ir užkirsti jiems kelią, gelbėti ir apsaugoti gyvybes, sudaryti galimybes teisėtai migruoti ir užtikrinti geresnį bendradarbiavimą neteisėtų migrantų grąžinimo, readmisijos ir reintegracijos srityje laikantis nustatytų principų ir tarptautinės teisės įsipareigojimų, taip pat sutartų priemonių.

Laikantis šio visapusiško požiūrio, reikėtų pagerinti sąlygas teisėtai atvykti į ES, kad būtų sudarytos saugios ir patikimos pavojeingų maršrutų ir neteisėtos migracijos alternatyvos. Todėl Komisija naujajame Komunikate dėl sąlygų teisėtai atvykti į Europą gerinimo⁵ ragina sukurti geresnę ES mėlynosios kortelės sistemą ir su pasirinktomis Afrikos šalimis plėtoti bandomuosius teisėtos migracijos projektus.

Kadangi ekonomikos augimo, užimtumo ir nelygybės raidos procesai bei uždaviniai, susiję su nestabilumu, atsparumu, sveikata ir valdymu įvairiuose Afrikos regionuose ir šalyse, skiriasi, aljanse bus atsižvelgta į Afrikos žemyno įvairovę ir kiekvienos šalies ypatumus, įskaitant konkrečius uždavinius, susijusius su nestabilia padėtimi, ir Šiaurės Afrikos šalių pagal asociacijos susitarimus sukurtus sutartinius santykius bei bendradarbiavimo su Europos Sąjunga patirtį įgyvendinant Europos kaimynystės politiką.

1. Strateginių investicijų skatinimas siekiant kurti darbo vietas ir privačiojo sektoriaus vaidmens stiprinimas

Privatusis sektorius turi didžiausią darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo potencialą, todėl Afrikoje svarbu skatinti atsakingas vidaus ir užsienio privačiojo sektoriaus investicijas.

Dabartinė padėtis

Iš investicijų į Afriką matyti, kad padėtis yra nevienoda, ir tai rodo bendrą netikrumą, susijusį su tuo, kad tiesioginių užsienio investicijų srautai į Afriką kinta ir užtikrintai nedidėja reikalingu mastu. 2016 m. Pietų Afrika, Nigerija, Kenija, Egiptas ir Marokas drauge pritraukė 58 proc. tiesioginių užsienio investicijų, tačiau mažiau pažengusios ir stabilios šalys susiduria su sistemingais sunkumais pritraukti privačių investicijų. Nors kai kurių Afrikos šalių

⁴ [Mesebergo deklaracija](#), 2018 m.

⁵ Sąlygų teisėtai atvykti į Europą gerinimas – būtina subalansuotos ir visapusiškos migracijos politikos dalis (COM(2018) 635).

ekonomika ir toliau priklauso nuo biržos prekių, kitos šalys, reaguodamos į mažas biržos prekių kainas, sugebėjo savo ekonomiką įvairinti. Be to, nuo 2016 m. tiesioginių užsienio investicijų apimtis dar labiau plečiasi, apimdama ir kitus, ne tik gavybos, sektorius⁶.

Kalbant apie ES investicijas į Afriką, ES yra didžiausia investuotoja į Afriką – jos valstybės narės 2016 m. investavo apie 40 proc. tiesioginių užsienio investicijų (291 mlrd. EUR)⁷. Per pastaruosius du dešimtmečius padaryta didelė Afrikos ekonomikos pažanga ir jos vidinis potencialas ateičiai reiškia, kad ateityje bus daug galimybių nuveikti daugiau. Prognozės dėl gyventojų skaičiaus Afrikoje aiškiai parodo, kad būtina sukurti milijonus naujų darbo vietų, visų pirma į darbo rinką norintiems patekti jaunuoliams.

Siūlomi veiksmai

1 veiksmas. ***Parama Afrikai pritraukti investicijas*** bus dar labiau didinama naudojantis vis daugiau ***derinimo ir garantijų priemonių***, siekiant drauge su tarptautinėmis, Europos ir nacionalinėmis finansų įstaigomis pritraukti lėšų iš kapitalo rinkų, pašalinti riziką investuoti ir sudaryti galimybes lengviau gauti finansavimą. Pirmenybė teikiama pridėtinę vertę kuriantiems sektoriams, turintiems didelį tvaraus darbo vietų kūrimo, visų pirma moterims ir jaunimui, potencialą, suteikiant jiems daugiau galimybių įgyvendinti savo siekius, be kita ko, steigiant pradedančiąsias įmones. Taip pat bus skiriamas ypatingas dėmesys nestabiliai padėčiai. 2014–2017 m. ES derinimo veiksmais pritraukė apie 35 mlrd. EUR. Pradėjusi įgyvendinti Išorės investicijų planą ir sukūrusi Europos darnaus vystymosi fondą⁸ 2017 m., ES telkia lėšas ir tikisi derinimo priemonėmis pritraukti 15 mlrd. EUR investicijų, o pagal garantiją – daugiau kaip 16 mlrd. EUR. Nuo dabar iki 2020 m. siekiama įgyvendinti bendrą Išorės investicijų plano tikslą iki 2020 m. į Afriką ir kaimynines šalis pritraukti 44 mlrd. EUR vertės investicijų. Konkretūs rezultatai apims galimybę 30 mln. žmonių ir įmonių naudotis elektros energija, 5 GW padidintus atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumus ir kt. Dėl mūsų pritrauktų investicijų į transporto infrastruktūrą 24 mln. žmonių galės naudotis visais metų laikais pravažiuojamais keliais. Vien tik mažosioms ir vidutinėms įmonėms skirtomis investicijų programomis Afrikoje numatoma sukurti 3,2 mln. darbo vietų. Tai yra svarūs siūlomo aljanso intervencinių priemonių masto ir poveikio pavyzdžiai.

Pagal kitą ilgalaikį biudžetą (daugiametę finansinę programą) ES turėtų toliau tobulinti savo priemones, užtikrindama veiksmingesnį įgyvendinimą ir iš esmės padidindama šiam tikslui skiriamą finansavimą.

2 veiksmas. Kad išaugusios privačiosios investicijos turėtų kuo didesnę poveikį, reikia nustatyti ***pačias perspektyviausias nacionalines ir regionines vertės grandines***. Todėl ***šiuo metu su daugeliu Afrikos partnerių vykstančiose diskusijose dėl darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo susitarimų*** siekiama nukreipti bendras pastangas į tas vertės grandines, kuriose būtų daugiausia galimybių kurti darbo vietas, pasinaudoti gamybos ir perdirbimo

⁶ Kalbama konkrečiai apie Etiopiją – šiuo metu antrą pagal dydį tiesioginių užsienio investicijų (3,6 mlrd. USD 2017 m.) Afrikoje gavėją daugiausia lengvosios pramonės, tekstilės ir automobilių pramonės sektoriuose (2018 m. UNCTAD duomenys).

⁷ EUROSTATO duomenys, 2018 m.

⁸ 2017 m. rugsėjo 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601, kuriuo sukuriamas Europos darnaus vystymosi fondas (EDVF), EDVF garantija ir EDVF garantijų fondas.

galimybėmis, išnaudoti didžiulį žaliosios ir mėlynosios ekonomikos potencialą, paremti perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir klimato kaitos poveikiui atsparios ekonomikos, išnaudoti visą ekonomikos skaitmeninės transformacijos potencialą, visų pirma e. prekybos ir duomenų ekonomikos, ir imtis sričių, kurias būtina pertvarkyti, kad būtų pagerintos verslui palankios sąlygos. Derybos dėl darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo susitarimų taip pat turi apimti struktūrinį dialogą su Europos ir Afrikos privačiojo sektoriaus atstovais, kuris būtų grindžiamas pagal Išorės investicijų planą sukurta Afrikos tvaraus verslo platforma. Bus užtikrinta sąsaja su G 20 Susitarimu su Afrika.

3 veiksmas. Europa ir Afrika yra suinteresuotos glaudžiau bendradarbiauti dėl strateginių pokyčių ir interesų. ***Iki šių metų pabaigos Europos Komisija suburs Afrikos ir Europos viešųjų bei privačiųjų subjektų, finansinės veiklos vykdytojų ir akademinės bendruomenės sektorines grupes, kurios svarbiose ekonomikos srityse, kaip antai skaitmeninių sprendimų, energetikos, transporto ir žemės ūkio, tirtų ir remtų strateginius pokyčius.*** Tikslas – nustatyti ilgalaikius uždavinius ir strateginius interesus, ieškant būdų paspartinti poveikį, paskatinti viešąsias ir privačiąsias investicijas ir kuo geriau dalytis žiniomis bei praktine patirtimi. Tai padėtų nustatyti strategijas, kuriomis būtų skatinama sektorių politika ir reguliavimo reforma Afrikos šalyse ir būtų teikiama joms pirmenybė bei sudarytos palankesnės sąlygos susijusioms ES viešosioms ir privačiosioms investicijoms. Jau 2018 m. gegužės mėn. ES ir Afrikos Sąjunga įsteigė Afrikos kaimo vietovių darbo grupę, sudarytą iš Afrikos ir Europos ekspertų, kurios tikslas – konsultuoti ir teikti rekomendacijas dėl mūsų bendradarbiavimo žemės ūkio srityje prioritetų ir tolesnių veiksmų, ieškoti būdų, *inter alia*, skatinti viešąsias ir privačiąsias investicijas į Afrikos tvarų žemės ūkį, sudaryti palankesnes sąlygas ES atsakingoms privačiosioms investicijoms ir skatinti Afrikos vidaus prekybą ir eksportą iš Afrikos šalių, taip pat nustatyti geriausią politiką Afrikos jaunimo veiklai žemės ūkio, žemės ūkio verslo ir žemės ūkio pramonės srityse remti. Po 2018 m. gegužės mėn. įvykusio Europos Sąjungos ir Afrikos Sąjungos komisijų susitikimo steigiama Europos Sąjungos ir Afrikos Sąjungos skaitmeninės ekonomikos darbo grupė. Be to, rengiami ir vykdomi bendri Afrikos ir ES sektorių ministrų susitikimai. Komisija taip pat teiks paramą panašioms valstybių narių iniciatyvoms, kuriomis prisidedama prie šio aljanso įgyvendinimo, pavyzdžiui, Afrikos ir Europos aukšto lygio forumui, kurį rengia iki šių metų pabaigos Tarybai pirmininkaujanti Austrija.

Vakarų Afrika. Parama verslininkams ir mažosioms bei vidutinėms įmonėms

Drauge su „Proparco“⁹ ES siekia didinti finansavimą ir paramą verslininkams, pasitelkdama: i) grąžintiniais išankstiniais mokėjimais grindžiamą pradinio finansavimo mechanizmą, pagal kurį bus galima finansuoti eksperimentines ir prototipų gamybos priemones ir padėti jauniausiems verslininkams plėtoti jų projektus; ii) techninę paramą, skirtą padėti labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms gerinti administravimo, rinkodaros, gamybos ir valdymo pajėgumus ir aktyviai remti vietos investicijų fondus; iii) garantiją, padengiančią

⁹ „Proparco“ – tai *Agence Française de Développement* (AFD) patronuojamoji bendrovė, kurios veikla daugiausia susijusi su privačiojo sektoriaus plėtra.

pirmuosius vietos investicijų fondų nuostolius. ES pritraukus 15,6 mln. EUR vertės įnašą bus galima finansuoti 50 labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių, kuriose bus sukurta arba išsaugota 5 000 darbo vietų. Programa apima Burkina Faso, Nigerį ir Senegalą, o nuo 2019 m. – ir Mauritaniją, Kamerūną, Malį, Ganą ir Dramblio Kaulo Krantą.

Vakarų Afrika. NASIRA rizikos pasidalijimo finansinė priemonė – lėšos finansavimo negalintiems gauti verslininkams

Drauge su Nyderlandų plėtros banku *Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden* ES siekia mažinti numanomą ar faktinę riziką, kylančią skolinant ES kaimyninių šalių ir Užsachario Afrikos verslininkams. Vietos finansų įstaigoms bus pasiūlyta portfelio garantijų, kurios apims paskolas verslininkams, ir taip jiems atsivers galimybė gauti finansavimą. Projektas skirtas šalies viduje perkeltiems asmenims, pabėgėliams, grįžtantiems asmenims, taip pat moterims ir jaunimui. Pagal šią programą skirtomis 75 mln. EUR Išorės investicijų plano garantijos lėšomis bus pritraukta nuo 750 mln. iki 1 mlrd. EUR vertės investicijų ir sukurta 800 000 darbo vietų Afrikoje.

Marokas. Hibridiniai saulės energijos parkai NOOR Midelt I ir NOOR Midelt II

ES padeda kurti atsinaujinančiųjų išteklių energijos infrastruktūrą, kad būtų galima patenkinti didėjančią elektros energijos paklausą ir pasiekti tikslą iki 2030 m. 52 proc. energijos gauti iš atsinaujinančiųjų išteklių, o tai turėtų teigiamą poveikį konkurencingumui. ES skiria 60 mln. EUR dotaciją, kad padėtų pritraukti lėšų infrastruktūros išlaidoms finansuoti. Ši veiksmą bendrai finansuoja *Kreditanstalt für Wiederaufbau* (pagrindinė agentūra), *Agence Française de Développement* ir Europos investicijų bankas (iš ES pusės) ir Pasaulio bankas, Afrikos plėtros bankas ir Švarių technologijų fondas.

Tunisas. Parama pradedančiųjų įmonių ekosistemai

ES plataus masto pagalba Tuniso ekonomikai (įskaitant 60 000 asmenų suteiktus mikrokreditus smulkiąjam verslui pradėti arba išplėtoti) siekiama užtikrinti, kad šalis galėtų patenkinti didėjančius jaunų, išsilavinusių tunisiečių, pasirengusių prisijungti prie darbo jėgos, poreikius. Pagal naują programą, kurios vertė – 25 mln. EUR, bus teikiama parama maždaug 1 000 Tuniso pradedančiųjų įmonių: i) siekiant pagerinti pradedančiosioms įmonėms ir verslininkams teikiamas paslaugas (pavyzdžiui, bendros darbo erdvės, inkubatoriai ar spartintuvai) ir ii) remti novatoriškam verslumui ir pradedančiosioms įmonėms palankios reglamentavimo aplinkos kūrimą. Daug žadančios pradedančiosios įmonės taip pat gaus pradinį finansavimą. Tokios novatoriškos programos tikslas – prisidėti prie Tuniso ekonomikos įvairinimo ir paspartinti jos augimą, kuriant naujų rūšių didelį potencialą turinčias įmones.

2. Investicijos į žmones investuojant į švietimą ir įgūdžius

Ekonominė partnerystė, kurios tikslas – paskatinti investicijas ir kurti darbo vietas, turi siekti, kad įgūdžiai atitiktų darbo rinkos poreikius. Reikia daugiau investicijų, kad žmonės, visų pirma mergaitės ir moterys, galėtų naudotis švietimo, visų pirma techninio ir profesinio rengimo ir mokymo, paslaugomis, taip pat skaitmeniniais įgūdžiais ir gebėjimais, ir kad būtų

sprendžiama įgūdžių, kurių jaunimas įgyja vidurinėje ir aukštojoje mokykloje, ir įgūdžių, kurių reikia jų profesiniam gyvenimui, neatitikimo problema. Tai padės jaunimui įgyti reikiamų įgūdžių, kad jie galėtų kurti savo ateitį, o kartu įtvirtinti ir teisėtos migracijos būdus.

Dabartinė padėtis

Pagal amžių Afrikos gyventojai yra jauniausi visame pasaulyje ir šiame pasaulio regione toliau sparčiai didėja gyventojų skaičius, tačiau darbo jėga yra mažiausiai kvalifikuota pasaulyje¹⁰. Šiandien visoje Afrikoje techninio ir profesinio rengimo ir mokymo programose dalyvauja tik 6 proc. visų vidurinio ugdymo programose dalyvaujančių asmenų¹¹. Nors tam tikras įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikimas augančios ekonomikos šalyse, kuriose vyksta struktūrinės reformos, yra natūralus ir neišvengiamas, daugelis techninį, profesinį ir bendrąjį lavinimą įgijusių asmenų Afrikoje renkasi tokias sritis, kurių paklausa darbo rinkoje yra menka¹².

ES yra ilgalaikė Afrikos partnerė švietimo srityje – pradedant ankstyvuoju, pradiniu ir baigiant aukštojo mokslo švietimu –, įskaitant profesinį rengimą ir mokymą ir verslumo įgūdžių mokymą, taip pat mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje. 2014–2020 m. ES remia dvišales švietimo programas Afrikoje, kurių vertė – apie 1,34 mlrd. EUR. Beveik 230 mln. EUR (17 proc.) šios sumos skirta profesiniam rengimui ir mokymui. Iki 2020 m. programoje „Erasmus+“ dalyvaus 35 000 Afrikos studentų ir mokslo darbuotojų, o iki 2027 m. – iš viso 105 000. Iki 2020 m. 750 000 žmonių bus baigę techninio ir profesinio rengimo ir mokymo ir įgūdžių ugdymo programas. Be to, per Skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondą ES labai remia ekonominio vystymosi programas, kuriomis siekiama pašalinti įgūdžių trūkumą, gerinti įsidarbinimo galimybes profesinio mokymo programomis ir remti darbo vietų kūrimą bei galimybes dirbti savarankiškai. Nuo 2015 m. Sahelyje ir Somalio pusiasalyje šioms programoms skirtas finansavimas iš viso siekė 1,1 mlrd. EUR. 2014–2020 m. ES taip pat remia švietimą Afrikoje įgyvendindama tokias pasaulines iniciatyvas kaip Pasaulinę partnerystę švietimo srityje (475 mln. EUR).

Tačiau būtina, kad ES, valstybės narės ir mūsų Afrikos partneriai daugiau investuotų į švietimą pagal Afrikos Sąjungos žemyno švietimo strategiją Afrikai (2016–2025 m.).

Siūlomi veiksmai

4 veiksmas. ES remis svarbią ***Afrikos Sąjungos įgūdžių iniciatyvą***¹³, kurios tikslas – sukurti Afrikos žemyno kvalifikacijos vertinimo sistemą privačiojo sektoriaus dalyvavimui techninio ir profesinio rengimo ir mokymo veikloje skatinti, taip pat remti darbo rinkos ir techninio bei profesinio rengimo ir mokymo sistemos diagnostikos darbus ir bandomuosius projektus dėl studentų bei darbuotojų judumo. Bus remiama aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų institucijų

¹⁰ *Africa Pulse*, Pasaulio bankas, 2017 m.

¹¹ *African Union Continental Education Strategy (2016–2025)*.

¹² *Africa Pulse*, Pasaulio bankas, 2017 m.

¹³ Pagal visos Afrikos programą numatyta skirti 27 mln. EUR: i) drauge su *Kreditanstalt für Wiederaufbau* Afrikos įgūdžių iniciatyvos finansavimo priemonei remti (iš viso 14 mln. EUR), ii) drauge su *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH* Afrikos įgūdžių iniciatyvos techniniam bendradarbiavimui remti (iš viso 8 mln. EUR) ir iii) bandomajam ES ir Afrikos Sąjungos profesinio rengimo ir mokymo projektui remti (iš viso 5 mln. EUR).

prieiga prie tinkamos e. infrastruktūros¹⁴. Bus sudarytos dar didesnės galimybės studentams, darbuotojams ir akademinės bendruomenės nariams judėti Afrikos žemyne (Afrikos „Erasmus“)¹⁵. Tretinio išsilavinimo programų turinys ir universitetų studentų įgyti įgūdžiai labiau atitiks darbo rinkos poreikius; be to, bus remiamas aukštojo mokslo suderinimas visame žemyne, siekiant užtikrinti kvalifikacijų pripažinimą Afrikoje ir ES¹⁶. ES pagal programą „Erasmus +“ toliau remis tretinio mokslo įstaigų stipendijas ir mainų programas, taip pat žinių kūrimą universitetuose, kad jie taptų visateisiais sudėtingų inovacijų procesų dalyviais, nuo kurių priklausytų būsima ekonomikos plėtra ir darbo vietų kūrimas. Pagal visos Afrikos programą teikiama ES parama iš viso padidės nuo 45 mln. EUR (2014–2017 m.) iki 63 mln. EUR (2018–2020 m.) ir pasieks 108 mln. EUR.

5 veiksmas. Didesnė parama *nacionaliniu lygmeniu* padės užtikrinti, kad įgūdžiai kiekvienoje šalyje atitiktų jos pasirinktą vystymosi strategiją¹⁷, remiantis sėkmingomis iniciatyvomis Šiaurės Afrikoje, kaip antai programa „Med4Jobs“¹⁸. Parama bus kiek įmanoma susieta su sektoriais, turinčiais didelį investicijų ir darbo vietų kūrimo potencialą. Todėl ji bus įtraukta į diskusijų dėl susitarimų dėl darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo darbotvarkę, taip pat aptarta sektorių strateginiuose susitikimuose su privačiuoju sektoriumi, akademinė bendruomene ir finansinės veiklos vykdytojais (kaip siūloma 3 veiksmė). Pagal kitą daugiametę finansinę programą reikėtų dėti daug pastangų, kad būtų toliau stiprinamas ES įsipareigojimas šioje srityje, visapusiškai laikantis numatyto tikslo skatinti privačias investicijas į darbo vietų kūrimą. ES užtikrins, kad tokios didesnės investicijos taip pat būtų strategiškai kryptingesnės, daugiausia dėmesio skiriant sektoriams, kuriuose darbo vietų kūrimo potencialas yra didžiausias, atsižvelgiant į didelę neformalaus sektoriaus svarbą Afrikos ekonomikai, siekiant padidinti jos paprastai mažą našumo lygį.

Gambija. Jaunimo įgalėjimo programa

Drauge su Tarptautiniu prekybos centru ir Gambijos Vyriausybe ES remia Gambijos jaunimo darbo vietų kūrimą ir verslumą. Pagal šią 11 mln. EUR programą teikiamas įgūdžių ugdymo mokymas bei parama jauniems verslininkams ir prekybos skatinimo organizacijoms. Siekiama, kad iki 2021 m. 7 000 jaunuolių turėtų baigti techninio ar profesinio mokymo programą arba atlikti gamybinę praktiką, ir bent 8 000 turėtų būti teikiamos verslumo paslaugos, pvz., verslo konsultacijų parama ir galimybės gauti finansavimą.

Viduržemio jūros regiono darbo vietų kūrimo iniciatyva, taikoma Šiaurės Afrikos šalims

¹⁴ Be 2014–2017 m. skirtų 20 mln. EUR 2018–2020 m. pagal visos Afrikos programą numatyta skirti 30 mln. EUR.

¹⁵ Be 2014–2017 m. skirtų 20 mln. EUR 2018–2020 m. pagal visos Afrikos programą numatyta skirti 20 mln. EUR.

¹⁶ Be 2014–2017 m. skirtų 5 mln. EUR 2018–2020 m. pagal visos Afrikos programą numatyta skirti 13 mln. EUR.

¹⁷ 40 mln. EUR 2018–2020 m. numatyta Botsvanai, Gabonui, Ganai, Bisau Gvinėjai ir Mauricijui.

¹⁸ Programa siekiama spręsti įgūdžių ir darbo rinkos poreikių neatitikimo problemą, skatinant verslumą, tarpininkaujant tarp darbo jėgos pasiūlos ir paklausos ir verslo inkubatorių bei ugdomojo vadovavimo programų propagavimu suteikiant galimybių labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

ES ir Viduržemio jūros sąjungos sukurta Viduržemio jūros regiono darbo vietų kūrimo iniciatyva („Med4Jobs“) apima tiek darbo rinkos pasiūlos, tiek paklausos sritį, pagrindinį dėmesį skiriant trims svarbiausiems prioritetams: i) įsidarbinamumui (regione nustatant sėkmingą mokymą, kuriuo sprendžiama įgūdžių ir darbo rinkos poreikių neatitikimo problema, ir didinant jo mastą); ii) tarpininkavimui ieškant darbo (atkartojant sėkmingą darbo paieškos palengvinimo ir tarpininkavimo patirtį); iii) verslo aplinkai (kuriant mažosioms ir vidutinėms įmonėms palankią verslo aplinką, pavyzdžiui, rengiant ugdomojo vadovavimo programas ar remiant kūrybos pramonę).

Gvinėja. Jaunimo socialinės ir ekonominės integracijos rėmimo programa

65 mln. EUR programa INTEGRA, pagal kurią ES partneriai kartu su Belgijos plėtros agentūra, „Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit“ (Tarptautinio bendradarbiavimo agentūra) ir Tarptautiniu prekybos centru ketina sukurti 11 000 darbo vietų ir įtraukti 14 000 jaunuolių į profesinio mokymo programas, siekiant pagerinti jų įsidarbinamumą ir integraciją į darbo rinką. Bus remiama 7 420 perspektyvių labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių ir stiprinamos septynios finansų įstaigos, siūlančios labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms bei jauniems verslininkams pritaikytus produktus.

3. Verslo ir investicijų aplinkos gerinimas

Siekiant paskatinti privačiojo sektoriaus investicijas, reikia taikos, saugumo ir stabilumo, taip pat investicijoms ir verslui palankios aplinkos, be kita ko, makroekonominio stabilumo ir atvirų finansinių sistemų, kurios privačiajam sektoriui teiktų daugiau kreditų. Taip pat būtina imtis tinkamų veiksmų siekiant spręsti svarbius platesnio masto valdymo klausimus, pavyzdžiui, stiprių valdžios institucijų, teisinės valstybės, skaidrumo ir atskaitomybės, taip pat korupcijos ir neteisėtų finansinių srautų.

Dabartinė padėtis

Investicijų aplinka Afrikoje iš esmės gerėja, nors ir yra didelių nacionalinių skirtumų, tačiau investuotojų tyrimai¹⁹ taip pat aiškiai rodo, kad šioje srityje Afrikai reikia nuveikti daug daugiau, kad galėtų pagerinti savo pajėgumus konkuruoti visame pasaulyje pritraukiant investicijas. Nuo 2009 m. tiesioginių užsienio investicijų srautai į Afriką sistemingai sudarė mažiau nei 5 proc. visų tiesioginių užsienio investicijų srautų pasaulyje. Teisinės valstybės principai, nepriklausoma teismų sistema, apmokestinimo nuspėjamumas, taip pat taika ir stabilumas yra pagrindiniai veiksniai, turintys įtakos tiek vidaus, tiek užsienio investuotojų sprendimams. Manoma, kad nestabiliuose valstybėse verslo steigimo išlaidos yra maždaug tris kartus didesnės, o tai labai atgraso privačius investuotojus²⁰.

Siūlomi veiksmai

6 veiksmas. Komisija, remdamasi tvarių investicijų ir darbo vietų kūrimo aljansu, siūlo plėtoti ***glaudesnį dialogą ir bendradarbiavimą su Afrikos partneriais dėl investicijų aplinkos,***

¹⁹ *Inter alia*, Pasaulio banko ataskaita „Verslas“ (Doing Business Report 2017).

²⁰ Europos politinės strategijos centro strateginis pranešimas, *The Makings of an African Century* (2017 m.).

įskaitant, kai tinkama, investicijų apsaugą. Tam bus teikiama nuolatinė parama politikos reformoms, kuriomis gerinama verslo aplinka ir Afrikos institucijų instituciniai ir techniniai pajėgumai, be kita ko, pasitelkiant skaitmeninius sprendimus, siekiant užtikrinti patikimą viešųjų finansų valdymą, įskaitant viešųjų pirkimų ir išlaidų skaidrumą, kovą su korupcija ir sukčiavimu, geresnę atskaitomybę, taip pat teisinės valstybės principų laikymąsi ir teisę kreiptis į teismą. Intensyviau naudojant ES porinių projektų ir Techninės pagalbos ir informacijos mainų programos priemones bus remiamos efektyvios, skaidrios ir atskaitingos viešojo administravimo institucijos. Be to, bus intensyviau siekiama paremti partnerius telkiant vidaus išteklius, taip pat kovojant su neteisėtais finansiniais srautais²¹, dėl kurių žemynas kasmet netenka bent 50 mlrd. USD²², o tai gerokai viršija bendrą metinį oficialios paramos vystymuisi dydį. Šie klausimai aptariami ES dialoguose su šalimis partnerėmis, visų pirma dėl paramos biudžetui ir politiniuose dialoguose; jie taip pat bus nagrinėjami privačiojo sektoriaus dialoguose pagal Išorės investicijų planą, taip pat ES verslo forumuose ir strateginėse sektorių diskusijose su privačiuoju sektoriumi, akademinė bendruomene ir finansinės veiklos vykdytojais. Bus užtikrinta sąsaja su G 20 Susitarimu su Afrika. 2016 m. ES ir ES valstybių narių parama verslo aplinkai Afrikoje gerinti siekė 200 mln. EUR²³, iš kurių 50 mln. EUR sudarė ES parama. 2018–2020 m. laikotarpiu numatyta **gerokai didesnė ES parama** verslui ir investicijų aplinkos reformoms Afrikoje pagal Išorės investicijų plano 3 ramstį – vidutiniškai 300–350 mln. EUR per metus, be specialių veiksmų, skirtų valdymui gerinti ir taikai bei stabilumui užtikrinti. Ši parama turėtų dar labiau padidėti 2021–2027 m. laikotarpiu pagal kitą daugiamečių finansinę programą.

Beninas. Kova su korupcija skiriant paramą biudžetui

2016 m. ES su Benino Vyriausybe pasirašė Gero valdymo ir vystymosi sutartį dėl 114 mln. EUR vertės paramos biudžetui. Ja siekiama skatinti gerą ekonomikos ir finansų valdymą stiprinant skaidrų viešųjų finansų valdymą, sukuriant patikimą kovos su korupcija sistemą, grindžiamą teismų sistemos nepriklausomumu, ir gerinant verslo aplinką. Mokėjimai pagal šią sutartį bus atliekami remiantis vykdant šių sričių reformas padaryta pažanga.

Dramblio Kaulo Krantas. Prekybos ir regioninės integracijos rėmimo programa

Šia 16 mln. EUR programa remiamas su prekyba ir investicijomis susijusių teisės aktų ir institucijų modernizavimas, taip pat prekybos lengvinimas. Programa padėjo Dramblio Kaulo Krantui pasiekti aukštesnę vietą „Verslo vykdymo“ („Doing business“) klasifikacijoje: nuo 167-os 2010 m. iki 142-os 2016 m. Išaugo eksportas, taip pat Dramblio Kaulo Kranto eksporto dalis pasaulyje, todėl šalis galėjo lengviau pasinaudoti naujuoju ekonominės partnerystės susitarimu. Importo vėlavimas pagerėjo nuo 864 valandų 2011 m. iki 125 valandų 2016 m. Tai buvo pirmoji tokio masto programa Dramblio Kaulo Kranto

21 Neregistruoti kapitalo srautai, susiję su korupcija, nusikalstama veikla, mokesčių slėpimu ir komerciniais pinigų plovimo sandoriais.

22 Aukšto lygio komisijos neteisėtų finansinių srautų iš Afrikos klausimais ataskaita ([Report of the High Level Panel on Illicit Financial Flows from Africa](#)), 2014 m.

23 Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, 2018 m.

konkurencingumui remti, kurią įgyvendinus Dramblio Kaulo Kranto įmonės galėjo plėsti savo verslą ir kurti naujas darbo vietas. Šią programą papildė paramos biudžetui programa, kuria siekiama padidinti kitų dviejų pagrindinių investicijų aplinkos elementų – teismų sistemos ir viešųjų pirkimų – skaidrumą ir užtikrinti nuolatinį dialogą tiek su valdžios institucijomis, tiek su privačiuoju sektoriumi dėl didelio poveikio politikos reformų.

Egiptas. ES integracinio darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo rėmimo priemonė

ES remia įvairias priemones, kuriomis siekiama gerinti verslo kūrimo ir ekonominės plėtros aplinką, sudaryti palankesnes sąlygas labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms gauti finansavimą ir stiprinti jų vaidmenį svarbiausiose vertės grandinėse, kad būtų skatinama ekonomika ir kuriamos darbo vietos, ypač jaunimui. Tikimasi, kad ši 75 mln. EUR intervencinė priemonė pritrauks apie 400 mln. EUR. Ja siekiama: i) sumažinti administracinę naštą labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir stiprinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą; ii) sudaryti sąlygas labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms pasinaudoti ilgalaikiu finansavimu ir praktine patirtimi; remti įmonių augimą ir konkurencingumą; sudaryti sąlygas ryšiams tarp įmonių, siekiant skatinti vertės grandinių plėtrą; skatinti labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių, įskaitant jaunus verslininkus, novatoriškumą.

Etiopija. Remiamas dialogas verslo aplinkos klausimais

ES skyrė pradinį finansavimą ES verslo forumui Etiopijoje, kuris remia įvairių vyriausybės įstaigų ir ES investuotojų dialogą verslo aplinkos klausimais ir nuo 2015 m. reguliariai rengia diskusijas su Etiopijos investicijų komisija. Iškelti klausimai (remiantis 2014 m. verslo barometru, atnaujintu 2016 m.) apėmė mokesčių administravimą ir administracinę naštą, įmonių registravimą ir (arba) licencijų išdavimą ir vizų išdavimą, logistiką ir „Forex“ prieinamumą. Kai kurie iš šių klausimų taip pat buvo iškelti aukštesniu lygmeniu vykstant politiniam dialogui. Tai prisidėjo prie investicijų aplinkos pažangos ir vyriausybės bei verslo bendruomenės ryšių palaikymo. ES verslo forumas Etiopijoje dabar veikia savo lėšomis.

4. Naudojimasis visomis ekonominės integracijos ir prekybos galimybėmis

Investicijoms į pridėtinę vertę kuriančius ir daug darbo jėgos reikalaujančius sektorius taip pat būtinos produktų ir paslaugų rinkos. Todėl Afrikos regioninio ir žemyno lygmens ekonominės integracijos proceso pažanga ir prekybos santykių su ES stiprinimas yra pagrindiniai nuoseklios ekonominės strategijos elementai.

Dabartinė padėtis

Nepaisant didelio augimo potencialo, Afrikos *vidaus* prekybos dalis tebėra labai nedidelė: remiantis Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijos duomenimis²⁴, 2000 m. ji siekė 10 proc., o 2014 m. – 16 proc. Afrikos prekybos su ES mastas didelis: ES yra didžiausia Afrikos prekybos partnerė, kuriai tenka 37 proc. Afrikos prekių eksporto, kurio vertė 110 mlrd. EUR, ir 35 proc. Afrikos importo 2017 m., kurio vertė 133 mlrd. EUR, o ES tebėra

²⁴ Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencija (UNCTAD), „Africa Economic Outlook 2017“.

atviriausia ir pagrindinė Afrikoje pagamintų prekių paskirties rinka. Afrika taip pat yra didžiausia ES pagalbos prekybai gavėja pasaulyje – jos įsipareigojimai 2015 m. sudarė 4,8 mlrd. EUR. Tačiau bendri ES prekybos su Afrika duomenys palyginami su ES prekyba su Šveicarija, o tai įtikinamai parodo, kad ES ir Afrikos prekyba turėtų turėti didelį augimo potencialą²⁵ abiem kryptimis.

Siūlomi veiksmai

7 veiksmas. 2018 m. kovo mėn. pradėjus kurti Afrikos žemyno laisvosios prekybos erdvę, pradėjus kurti bendrą Afrikos oro susisiektimo rinką ir pasirašius Protokolą dėl laisvo asmenų judėjimo, Afrikos tolesnės ekonominės integracijos siekiai buvo aiškiai įtvirtinti. ES visapusiškai remia Afrikos žemyno laisvosios prekybos erdvę. Parama ***Afrikos žemyno laisvosios prekybos erdvės deryboms*** turėtų padidėti nuo 7 mln. EUR (2014–2017 m.) iki 50 mln. EUR (2018–2020 m.), finansuojant institucinę ir techninę paramą įvairiais derybų etapais (pvz., dėl techninių prekybos kliūčių, sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių, intelektinės nuosavybės teisių, įskaitant geografines nuorodas, investicijų, konkurencijos, e. prekybos), įskaitant paramą duomenų rinkimui ir analizei.

8 veiksmas. Didinti ES ir Afrikos tarpusavio prekybą. Atsižvelgiant į kuriamą Afrikos žemyno laisvosios prekybos erdvę, ilgalaikė perspektyva – sudaryti išsamų ***abiejų žemynų ES ir Afrikos laisvosios prekybos susitarimą***. Tam rengiantis reikėtų visapusiškai išnaudoti ekonominės partnerystės susitarimus, laisvosios prekybos susitarimus, be kita ko, Šiaurės Afrikos šalims siūlomas išsamias ir visapusiškas laisvosios prekybos erdves, ir kitą prekybai su ES taikomą tvarką, ir jais remtis kuriant Afrikos žemyno laisvosios prekybos erdvę. Siekiama toliau didinti Afrikos eksportą ir pritraukti investicijų, be kita ko, į gamybos ir perdirbimo sektorius, ir taikant lanksčias kilmės taisykles skatinti regioninių vertės grandinių kūrimą. Šiuo tikslu aljansas padės toliau stiprinti ir tikslingiau skirti pagalbos prekybai priemones, kuriomis siekiama palengvinti prekybą ir suderinti techninius bei kokybės produktų standartus ir kitas reguliavimo priemones.

9 veiksmas. Ekonominėi integracijai ir vertės grandinėms, susijusioms su regionine, žemyno ir pasauline struktūra, kurti taip pat būtini ***ryšiai*** – tiek Afrikos viduje, tiek strateginiai ES ir Afrikos ryšiai. Investicijos į infrastruktūrą padeda Afrikos šalims visapusiškai pasinaudoti darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo galimybėmis²⁶. Aljansas sieks remti politikos sistemas ir pagrindinę didelio poveikio infrastruktūrą, įskaitant plačiajuosčio ryšio ir e. infrastruktūrą. Ypatingas dėmesys bus skiriamas tokiems sektoriams kaip tvari energetika, transportas, duomenų ekonomika, informacinių ir ryšių technologijos, žiedinė ekonomika, tausūs gamtos išteklių naudojimas, atliekų tvarkymas ir vandentvarka ir mėlynasis augimas; tai galėtų apimti partnerystės su ES pramone pasiūlymus, ypač srityse, kuriose ji pirmauja

25 Bendra ES prekyba su Afrika sudaro tik 7,5 proc. visos ES išorės prekybos – tai apytiksliai atitinka ES prekybos su Šveicarija apimtį. Beveik du trečdalius sudaro prekyba su Pietų Afrika ir Šiaurės Afrikos šalimis. Europos Komisija, Eurostatas, „Comext“, 28 ES valstybių narių šalių klientų ir tiekėjų prekyba prekėmis (vertė procentais), 2016 m., išskyrus ES vidaus prekybą: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_122530.04.2018.pdf.

²⁶ „Africa Economic Outlook 2018“, Afrikos plėtros bankas.

pasaulyje. Tai bus susieta su investicijoms teikiama parama teikiant derinimo ir garantijų priemonės.

ES pagalba prekybai Afrikai

ES ir jos valstybės narės teikia daugiausia pagalbos prekybai pasaulyje – jų įsipareigojimai sudaro 13,2 mlrd. EUR (29 proc. pasaulinės pagalbos prekybai), iš kurių didžiausia dalis ir toliau skiriama Afrikai, t. y. 4,8 mlrd. EUR 2015 m. (36 proc. ES bendros pagalbos prekybai). Afrika yra pirmoji dotacijų gavėja palyginti su kitais regionais, kurių srautai yra įvairesni (dotacijos, paskolos ir nuosavas kapitalas). Tai apima ES su prekyba susijusią pagalbą (įskaitant prekybos politiką ir reguliavimą, prekybos skatinimą ir lengvinimą, kitus su prekyba susijusius poreikius), taip pat platesnių kategorijų pagalbą prekybai, kaip antai su prekyba susijusiai infrastruktūrai (fizinei infrastruktūrai, įskaitant transportą ir sandėliavimą, ryšius, energijos gamybą ir tiekimą), gamybos pajėgumų didinimui (prekybos plėtrai ir gamybos sektoriams, pvz., žemės ūkiui, žuvininkystei, miškininkystei, pramonei, mineraliniams ištekliams ir kasybai), su prekyba susijusiam prisitaikymui (įnašas į valstybės biudžetą prekybos politikos reformas įgyvendinančioms šalims).

Madagaskaras. Ekonominės partnerystės susitarimo įgyvendinimo planas

Pagal Madagaskaro nacionalinį ekonominės partnerystės susitarimo įgyvendinimo planą Madagaskaro tekstilės įmonės pasinaudojo ekonominės partnerystės susitarimu su ES ir su juo susijusia parama (iki 10 mln. EUR). Pavyzdžiui, Madagaskaro tekstilės įmonė EPSILON pasinaudojo galimybėmis be muitų ir apribojimų kvotomis patekti į ES rinką, taip pat palankesnėmis kilmės taisyklėmis, pagal kurias galima atlikti vieną transformaciją ir pirkti žaliavų visame pasaulyje. Įgyvendinant planą greitai išaugo jos pripažinimas visame pasaulyje, nes ji laikosi ES ir tarptautinių standartų, bendradarbiauja su pirmaujančiais prekių ženklais, skatindama šio sektoriaus įmonių socialinę atsakomybę. Įmonė įsteigta 1999 m., tuomet joje dirbo 100 darbuotojų. Šiandien darbuotojų skaičius siekia 2000. 75 proc. jos darbuotojų turi banko sąskaitą; 100 proc. darbuotojų vaikų lanko mokyklą; 50 proc. darbuotojų yra būstų savininkai; 98 proc. vadovų buvo paaugštinti įmonės viduje.

5. Būdai ir priemonės

10 veiksmas. Kad aljansas būtų sėkmingas, reikia nuolatinio Europos ir Afrikos partnerių dialogo, aktyvesnio privataus sektoriaus dalyvavimo ir glaudžių konsultacijų su pilietine visuomene. Aljansas taip pat turi būti remiamas *gausiais finansiniais ištekliais*. ES ir jos valstybės narės jau yra pirmoji Afrikos partnerė, kuri 2016 m. skyrė 55 proc. visos oficialios paramos vystymuisi Afrikai, t. y. 23 mlrd. EUR.

Komisijos pasiūlyme dėl būsimos ES daugiametės finansinės programos 2021–2027 m. numatyta 89,2 mlrd. EUR vertės plataus užmojo Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė²⁷, kurios prioritetai – Afrika ir kaimyninės šalys. Ne mažiau kaip

²⁷ COM(2018) 460 *final*, 2018 m. birželio 14 d.

32 mlrd. EUR dotacijų Užsacharės Afrikai ir numatytą 7,7 mlrd. EUR sumą Šiaurės Afrikai vėliau papildys tolesnis finansavimas pagal priemonės teminį ramstį, greitojo reagavimo mechanizmą, taip pat iš priemonės lankstumo rezervo. Remiantis Išorės investicijų planu ir Europos darnaus vystymosi fondu, pagal priemonę taip pat numatyta gerokai padidinti derinimo ir garantijų priemonių taikymą, kad būtų pritraukta pakankamai lėšų iš viešojo ir privačiojo sektorių. Pagal siūlomą naują išorės investicijų struktūrą²⁸, pagal kurią padidintas išorės veiksmų garantijos pajėgumas sudaro 60 mlrd. EUR visame pasaulyje, Afrika bus prioritetas regionas. Vyriausioji įgaliotinė, padedama Komisijos, taip pat pasiūlė 2021–2027 m. sukurti 10,5 mlrd. EUR vertės Europos taikos priemonę²⁹, kuri dar labiau sustiprintų mūsų darbą su Afrika užtikrinant taiką, saugumą ir stabilumą visame Afrikos žemyne, o tai yra labai svarbu ekonomikos plėtrai.

Veiksmų santrauka

1	Derinimo ir garantijų priemonėmis skatinti strategines investicijas
2	Naudojantis susitarimais dėl darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo remti nacionalinio ir regioninio lygmens gamybos bei perdirbimo galimybes
3	Isteigti Afrikos ir Europos viešųjų bei privačiųjų subjektų, finansinės veiklos vykdytojų ir akademinės bendruomenės sektorines grupes, kurioms vadovautų Komisijos narys ir kurios teiktų dalykines žinias, konsultacijas ir rekomendacijas
4	Remti švietimą ir įgūdžių ugdymą žemyno lygmeniu
5	Remti įgūdžių ugdymą nacionaliniu lygmeniu, kad įgūdžiai kiekvienoje šalyje atitiktų jos pasirinktą vystymosi strategiją
6	Stiprinti dialogą, bendradarbiavimą ir paramą investicijų ir verslo aplinkai
7	Remti Afrikos žemyno laisvosios prekybos erdvę
8	Stiprinti Afrikos vidaus ir ES ir Afrikos prekybą, ilgalaikėje perspektyvoje sudarant abiejų žemynų laisvosios prekybos susitarimą
9	Remti tiek Afrikos vidaus ryšius, tiek ES ir Afrikos ryšius
10	Sutelkti gausių finansinių išteklių

²⁸ Šiandien Komisija priėmė komunikatą „Veiksmingesnės investicijų už Europos Sąjungos ribų finansinės struktūros kūrimas“ (COM(2018) 644), kuriame išdėstyti pasiūlymai, kaip dabartinę sistemą padaryti dar veiksmingesnę.

²⁹ Žr. [informacijos suvestinę](#) apie Europos taikos priemonę.